

**UYUSHMAGAN YOSHLARLAR BILAN ISHLASHNING MA'NAVIY-
MA'RIFIY JIHATLARI**

*Barakayev Lazizxon
Ma'naviyat asoslari mutaxassisligi 2-bosqich magistranti*

*"Jismoniy va ma'naviy yetuk yoshlarlar – ezgu maqsadlarimizga
yetishda tayanchimiz va suyanchimizdir"*

Annotatsiya: Ushbu maqolada uyushmagan yoshlarlar bilan ishlashning ma'naviy- ma'rifiy jihatlari, ma'naviy-ma'rifiy va tarbiya ishning asosiy yo'nalishlari, Yoshlarlar bilan ishlash, ma'naviyat va ma'rifat bo'limining asosiy vazifalari haqida fikr va mulohazalar yuriilgan.

Kalit so'zlari: sog'lom turmush tarzi, ishsizlik, yangilik, islohot, ma'naviyat, ma'rifat, mavkuraviy immunitet.

Yoshlarlar bilan ishlash dolzarb masalalalardan biri hisoblanadi. Ularni barkamol voyaga etkazish, hayotda munosib o'rin olishi uchun zarur shart-sharoitlarni yaratish jamiyatda sog'lom turmush tarzini qaror toptirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Binobarin, yoshlarlarimiz orasida foydali mashg'ulotlar bilan band bo'limgan, ishsizlik yoxud turli sabablar tufayli zararli illatlarni odat qilgan, hatto, jinoyat ko'chasiga kirib qolayotganlar ham afsuski topiladi. Bu boradagi muammolarni hal etish maqsadida samarali mexanizmlarning hayotimizga tatbiq etilayotgani kelajagimiz vorislari, ayniqsa uyushmagan yoshlarlarni har tomonlama qo'llab-quvvatlash, mamlakatimizda amalga oshirilayotgan yangilanishlar jarayonida ijtimoiy faolligini oshirishga xizmat qilmoqda.

Har bir yoshlar jamiyatda o'z o'rnini topishi uchun munosib sharoit yaratish keyingi yillarda amalga oshirilayotgan islohotlarning ustuvor yo'nalishlaridan biridir. Xususan, "Kamolot" yoshlarlar ijtimoiy harakati negizida O'zbekiston yoshlarlar ittifoqi tashkil etildi. Yoshlarlar bilan ishlashda yangi tizim va yondashuvlar amaliyotga joriy etilmoqda. Mamlakatimizda 30-iyun Yoshlarlar kuni sifatida birinchi marta keng nishonlandi.

Ma'naviy-ma'rifiy va tarbiya ishning asosiy yo'nalishlari:

- yoshlarlarni milliy va umuminsoniy qadriyatlar asosida, mustaqil O'zbekiston Respublikasining xaqiqiy fuqarolari etib shakllantirish;
- Vatan oldidagi fuqarolik va farzandlik vazifalarini sidqidildan bajarishga tayyorlash;
- yoshlarlarda kasb xunarni mukammal egallash mas'uliyatni oshirish;

- yoshlarning shaxs sifatidagi, o‘ziga xos individual fazilatlarni shakllantirish va takomillashtirish;
- yoshlarlarni ijtimoiy faollik, tashabuskorlik, o‘qishga va kasbga bo‘lgan hurmat va ijtimoiy mas’ullik hissini keng targ‘ib qilish;
- yoshlarlar ijtimoiy-siyosiy va huquqiy ongini rivojlantirish, ularda tanqidiy va taxliliy fikrlash ko‘nikmalarni kengaytirish;
- yoshlar yoshlarlarga salbiy illatlar:adolatsizlik, ta’magirlilik, mahalliychilikning salbiy oqibatlarini anglatish;
- yoshlarlarni bo‘s sh vaqtlarini mazmunli tashkil etish, ularning qiziqishlari asosida ilmiy-ijodiy faoliyatini tashkil etish;
- manzillashgan ma’naviy-axloqiy va tarbiyaviy ishlarni takomillashtirib borish.

Yoshlar bilan ishlash, ma’naviyat va ma’rifat bo‘limining asosiy vazifalari:

- mamlakatimizda amalga oshirilayotgan islohotlarni yoshlarlar orasida keng targ‘ib etish;
- yoshlarlar orasida axloqiy, estetik, siyosiy, huquqiy, badiiy tarbiyani shakllantirish ishlarini yo‘lga qo‘yish;
- milliy urf-odatlar, qadriyatlarni targ‘ibotiga bag‘ishlangan anjumanlar, davra suxbatlari va uchrashuvlarni tashkil etish;
- yoshlarlarning ma’naviy va jismoniy kamolotini yuksaltirish ishlarini takomillashtirishga ko‘maklashish;
- universitetda ma’naviy, ma’rifiy va tarbiyaviy ishlarning ustuvor yo‘nalishlarini belgilash, bu borada zarur me’yoriy hujjatlarni ishlab chiqish va uni amalga oshirilishini ta’minlash;
- diniy ekstremizm, terrorizm, giyohvandlik va uyushgan jinoyatchilikka qarshi kurash borasida yoshlar yoshlarlar orasida mafkuraviy immunitetni qaror toptirish;
- yoshlarlarning musiqa, rassomlik, adabiyot, teatr va san’atning boshqa turlariga qiziqishlarini oshirish, iste’dodini yuzaga chiqarishga ko‘maklashish
- yoshlarlarni jismoniy chiniqtirish, ularning sport sohasida qobiliyatini namoyon qilishlari uchun zarur sharoitlar yaratish;
- yoshlarlar ma’naviyatini oshirish, ular orasida kitobxonlik madaniyatini yuksaltirish;
- yoshlar qizlarni kasb-hunarlar egallahshlariga ko‘maklashish ishlarini tizimli tashkil etish;
- Respublika Ma’naviyat va ma’rifat markazining shahar, tuman bo‘limlari hamda mamlakatimizda faoliyat olib borayotgan jamg‘armalar, jamoat tashkilotlari bilan hamkorlikda ma’naviy-ma’rifiy ishlarni takomillashtirishda faol ishtirok etishdan iborat.

Yoshlar-yoshlarlarni milliy va umuminsoniy qadriyatlariga sodiqlik ruhida tarbiyalash, ularning ruhiy-estetik dunyo qarashini kengaytirish, tafakkurini

yuksaltirish, yoshlarlar dunyo qarashiga salbiy ta'sir ko'rsatadigan har xil "ommaviy madaniyat" xurujlaridan avaylab-asrash, ularni bu yo'llardan qaytarish, va mustaqil O'zbekistonning haqiqiy fidoyisi bo'lib kamol topishini shakllantirishdan iborat.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. «Milliy istiqlol g'oyasi: asosiy tushuncha va tamoyillar».T.:»O'zbekiston»,
2. «Ma'naviyat va ma'rifat jamoatchilik markazi faoliyatini yanada takomillashtirish va samaradorligini oshirish to'g'risida» O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Farmoni. T.
3. «Milliy g'oya targ'iboti va manaviy-marifiy ishlar samoradorligini oshirish to'g'risida»gi o'zbekiston Respublikasi Prezidenti qarori
4. O'Zbekiston Respublikasining Qonuni "Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida" 26.01.2022
5. [www.zieyonet .uz](http://www.zieyonet.uz)
6. www.pedagog.uz